

På kirkebakken

DEN NORSKE KIRKE

Mandal og Holum menigheter

Kontaktblad for Den norske kirke
Mandal, Holum, Harkmark og Skjernøy
Nr. 4 - 2019 > Årgang 65

Ansatte

ØYSTEIN RAMSTAD

Kirkeverge
907 97 670
or293@kirken.no

HENRIETTE M. REIERSEN

Konsulent
38 27 28 70
hr763@kirken.no

ODDVEIG FLATEBØ OLSSON

Undervisningsleder
926 07 913
oo824@kirken.no

TOR MAGNE STOVELAND

Kirketjener Mandal
915 72 516
ts327@kirken.no

BRITT TURID MADSEN

Kantor
976 93 826
bm838@kirken.no

VATROSLAV VUDJAN

Kantor
917 25 567
vv937@kirken.no

PER RAGNAR HARALDSTAD

Prost Mandal prosti
951 08 788
ph946@kirken.no

BJØRNAR JOHNSEN ØYBEKK

Sokneprest Holum
938 85 324
bo393@kirken.no

TANJA SÆVIK HUSBY

Konsulent
38 27 28 70
th844@kirken.no

DIANNE LAUEN SINGSTAD

Konsulent
38 27 28 70
ds277@kirken.no

LOTTE PLOUG

Menighetspedagog
922 32 901
lp886@kirken.no

MARIT RØISELAND

Kirketjener Holum
975 63 230
mr798@kirken.no

TORBJØRN KLOSTER

Fagarbeider kirkegård
402 37 089
tk545@kirken.no

DAG JOHAN BJØRNHOM

Fagarbeider kirkegård
Vikariat
db555@kirken.no

EVA MARIE JANSVIK

Sokneprest Mandal
980 81 075
ej788@kirken.no

Jul

Adventstiden er starten på det nye året i kirken, det vi kaller «kirkeåret». Adventstiden er også starten på det mange oppfatter som mye mas og kav frem mot høytiden. Julehøytiden. Men julen er også starten på noe nytt. Noe helt nytt og annerledes som skjedde da Jesusbarnet ble født. Noe nytt og uforståelig – at Gud ble menneske, døde for oss og stod opp igjen slik at vi kan være sammen med Ham. Dette er det verdt å

feire, og vi feirer det på mange måter vakkert, ikke ved å kikke på oss selv og hva vi trenger, men ved å se utover på alle rundt oss. Ved å se hva andre trenger. Det å gi hverandre gaver i julen er derfor en vakker skikk som viser julens viktige budskap. Utfordringen til oss alle blir å bruke julen til å glede noen som virkelig trenger det. Lykke til!

KIRKESENTERET I MANDAL

KONTAKT

Telefon: 38 27 28 70
post.mandal@kirken.no
kirken.no/mandal

POSTADRESSE

Postboks 210, 4503 Mandal

BESØKSADRESSE

Store Elvegata 33, 4514 Mandal

ÅPNINGSTIDER

Mandag - fredag kl. 10.00 - 14.00

facebook.com/mandalmenighet

Følg kirken på Facebook, og bli oppdatert på hva som skjer.

MENIGHETSBLADET "PÅ KIRKEBAKKEN"

OM BLADET

Menighetsbladet "På Kirkebakken" er Den norske kirkes kontaktblad i Mandal kommune og utgis fire ganger i året til alle husstander.

REDAKSJON

Tom Midtbø Dahl
Øyvind Braadland
Ruth Rosland
Nordstrand
Bjørnar Johnsen
Øybekk

UTGIVER

Menighetsrådene i
Mandal og Holum

DESIGN OG TRYKK:

Bjorvand & co AS

Opplag: 7250

Neste utgave: Februar

GAVE TIL BLADET
3040.07.10852

FORSIDBILDET: Markus Drangslund

Kirkelig fellesråd: Tre blir til én

Fellesrådene i de tre kommunene Mandal, Lindesnes og Marnardal gjennomfører sammenslåing samtidig som den nye storkommunen etableres 1. januar 2020. De tre fellesrådene samles til Lindesnes kirkelige fellesråd, med kirkevergens kontor etablert i Mandal.

Kirkeverge Øystein Ramstad.

De tre fellesrådene fastsatte i 2017 sammensetningen og mandatet til en kirkelig fellesnemnd. Nemnda har hatt to representanter fra hvert av fellesrådene, samt en kommunal representant og en prest/prost oppnevnt av biskopen. Steinar Moen ble tilsatt som prosjektleder for sammenslåingen. Fellesnemnden ferdigstiller nå sammenslåingsprosessen, hvor kirkeverge i Mandal, Øystein Ramstad, er tilsatt som kirkeverge for «nye» Lindesnes kirkelige fellesråd. Prosjektlederen har tidligere vært generalsekretær i en arbeidsgiverorganisasjon, har arbeidet i ledende rolle i KA – Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter, og har årelang erfaring som både kirkemusiker og kirkeverge.

Hva har vært krevende i arbeidet med sammenslåingen?

- Selv om fellesrådet er en liten virksomhet i forhold til kommunene som slår seg sammen, er det likevel en betydelig kompleksitet som skal følges opp. Hvis jeg skal nevne ett forhold som har trengt mye oppmerksomhet fra meg som prosjektleder, så har det vært å holde kontroll på framdrift. Hvilke saker og temaer som skal forberedes og behandles – hvor, hvordan og i hvilken rekkefølge. Det har vært et poeng at arbeidet kunne sys sammen på en måte som genererer minst mulig vanskelighet for andre aktører og andre deler av prosjektet, forteller Moen.

- Kirkens organisering har nok flere særtrekk som det ikke er så lett å kunne lese seg til. Regelverket kan virke uoversiktlig. Et overordnet mål for meg har vært å bidra til å gjøre den lokale kirken mer profesjonell og sammenliknbar med annet arbeidsliv.

Hvilke fordeler tror du sammenslåingen vil gi?

Selv om det er et litt slitt uttrykk, mener jeg definitivt at et større fellesråd blir mer robust for å håndtere både ytre og indre belastninger. Jeg pleier å si at det meste går bra - når det går bra, men jeg har nok sett at selv mindre utfordringer fort blir u håndterlige i de små kirkelige enhetene. Man er aldri garantert, men den sammenslåingen som nå skjer i Lindesnes, har - så langt jeg kan se - et klart potensiale for et godt arbeidsmiljø, smidig styring og ledelse, og høy kvalitet på tjenestene, sier prosjektlederen.

Kirkeverge i «nye» Lindesnes, Øystein Ramstad, forteller at sammenslåingen er godt forberedt.

- Vi har arbeidet i lang tid mot dette, og fra nyttår blir tre til en. Vi får bedre utnyttelse av ressursene våre, samtidig som det blir flere oppgaver som skal løses. Flere av kirkene i det nye fellesrådet har bygningsmessige utfordringer. Langsiktig planlegging av utbedringer og vedlikehold blir viktig fremover, forteller Ramstad.

- Vi har hatt flere samlinger med alle de som blir ansatt i det nye fellesrådet. Det har vært et anliggende å stimulere til at det både legges til rette for et tverrfaglig samarbeid, og ikke minst at de enkelte faggruppene kan samarbeide og utnytte fagressursene på tvers av de «gamle» områdene. Dette er jo prosesser som det uansett tar tid å etablere, men inntrykket er at de fleste ser positivt på å bli et større fellesskap, og at det allerede er tatt initiativ til utvidede samarbeidsrelasjoner, sier kirkevergen.

Nye Lindesnes kirkelige fellesråd

Kirker og gravplasser

Det nye fellesrådsområdet får til sammen ni kirker og ni gravplasser. I tillegg er det gjort avtale med Skjernøy kapell om noen gudstjenester i løpet av året. Kapellet eies og drives av Skjernøy kristelige ungdomsforening.

Menighetskontor

I Mandal har menighets-, preste- og fellesråds-kontoret flyttet inn i lokaler i det nye Kirkesenteret. Her blir det ingen endringer. Både i Marnardal og på Vigeland har kommunen sørget for lokaler, og dette fortsetter som før.

Bemanning

Alle som er ansatt pr 31.12.2019 får videreført sine ansettelsesforhold, og det blir ingen endringer pr 01.01.2020 for dem som arbeider med trosopplæring og kirkemusikk mv., og kirketjenere viderefører sine arbeids- og ansvarsområder. For administrative stillinger blir det noen endringer:

Øystein F. Ramstad er tilsatt som kirkeverge i det nye fellesrådet. De som var kirkeverger i Marnardal og Lindesnes, har fått tilbud om stillinger i fellesråds-administrasjonen, som en del av ledergruppa til kirkevergen. Disse får i hovedsak arbeidsplassen sin i Mandal. Arbeidet på kontorene i Marnardal og Lindesnes blir ledet av menighetssekretær/konsulent.

Betjening

Nytt fra 2020 er at det etableres et servicetorg, et felles mottak med ett telefonnummer og én epost-adresse for kommunikasjon fra publikum med alle soknene og fellesrådet. Det betyr at kontorene i Lindesnes og Marnardal får lengre åpningstid pr. telefon enn det til nå har vært ressurser til. En slik samordnet tjeneste vil også bety en kvalitetssikring av informasjonsflyten for dåp, gravferd mv. Alle kontorene vil naturligvis kunne motta henvendelser ved personlig fram møte. Her vil åpningstid bli omtrent som tidligere.

Prestekontor

Det vil fortsatt være prest som har fast arbeidsplass på alle tre stedene som tidligere.

Gravferdsforvaltningen

Det nye fellesrådet får ansvar for gravferdsforvaltningen i hele Lindesnes kommune. Det er normalt at fellesrådet vil imøtekomme ønske om hvilken gravplass i kommunen som ønskes, ev. gitt de begrens-

FAKTA

Fellesrådet skal ivareta «administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknernes interesser i forhold til kommunen.» (Jf. kirkeloven § 14)

Konkret er dette:

- anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor
- bygging, drift og vedlikehold av kirker
- anlegg, drift og forvaltning av gravplasser
- forvaltning av fellesrådets budsjett
- arbeidsgiveransvar for ansatte

Den lokale kirkelige virksomheten styres av soknet, hvor de ansatte som har menighetstjeneste utfører sitt arbeid, og forkynnelse, sakramentsforvaltning, undervisning, diakoni og kirkemusikk mv finner sted. I tråd med dette, er det det enkelte menighetsråd som etter kirkeloven § 9, sammen med prestedtjenesten, er ansvarlig for soknets virksomhet og oppgaver. Likevel kan soknernes drift indirekte bli påvirket av det som skjer i fellesrådet, i og med at fellesrådet har administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene

Overgangen til nytt fellesråd blir slik:

Skifte av menighetsråd skjedde pr 1. november.
Skifte av fellesråd blir litt spesielt denne gangen:
Det nye fellesrådet trer i funksjon fra 1. desember 2019. Fra samme tidspunkt legges fellesnemnda ned.
De tre "gamle" fellesrådene har funksjonstid til 31.12.2019, men den siste måneden er disses myndighet kun knyttet til å avslutte egen virksomhet (for Lindesnes og Marnardals vedkommende, forlenges funksjonstida til årsskiftet hva gjelder aktuelle fellesrådssaker).

ningene som er fastsatt for gjenbruk mv. Det arbeides med å avklare med kommunen om hvordan driften i Marnardal skal løses, til nå har kommunen sørget for drift og vedlikehold på de tre gravplassene der.

Avgifter

Det er forutsatt at det blir én avgiftspolitikkk lik for hele kommunen. Festeavgiften er foreslått å være omtrent på nivået som Mandal har i dag, og det betyr en økning for de som har bodd i Marnardal og Lindesnes. Avgiftene for leie av kirkene til kirkelige handlinger for de som bor utenfor kommunen, eller for dem som ikke er medlemmer av Dnk blir omtrent som på dagens nivå, men mindre justeringer for harmonisering. Likedan for tilbud om gravstell: Tilbudet blir likedan for hele området, prisen omtrent som i Mandal i dag.

NY LEDER AV MANDAL MENIGHETSRAAD: BJØRN ARVE BENTSEN

Jeg gleder meg!

- Jo flere barnevogner på kirkesenteret, jo bedre! Huset er allerede fylt med aktivitet. For alle i alle aldersgrupper. Det gleder meg stort. Jeg er opptatt av romslighet, det å bygge broer mellom "seniorer" og unge mennesker. Samt bygge gode relasjoner mellom lønnede og ulønnede medarbeidere.

Dette sier nyvalgt leder av Mandal menighetsråd Bjørn Arve Bentsen. Mandalitten som er tilbake i fødebyen (til og med i barndomshjemmet på Malmø) etter mange år rundt i verden. Hovedsakelig i oppdrag for Statoil (nå Equinor). Men som noen erindrer; også fem år som banksjef for Sørlandsbankens avd. i Mandal. Og som allerede har satt tydelige og gode spor etter seg som leder, og sammen med kona Hellen, initiativtaker til verdens største Y's Men's klubb. Som altså ligger i Mandal! En samling av mennesker uansett livssyn. Og som vil jobbe for barn og unge-for en bedre fremtid-på et solid kristent fundament.

Bjørn Arve har gjort et stort arbeid som leder av byggekomiteen for kirkesenteret i Mandal. Og er en meget aktiv pensjonist!

Kirkas rolle?

- Jeg "tror på" en lavterskelkirke med rom for meningsforskjeller, der budskapet om Jesus som vår frelser står klippefast. Oppvokst i Klubben i ungdomslokalet på Sanden har preget meg. Tov Aanonsen som leder formidlet sammen med mange andre gode verdier for livet.

Litt om deg selv?

- Bor altså på Malmø sammen med min kone Hellen. Vi har tre barn, som alle bor i Stavanger. Og så har jeg selvfølgelig båt. En 21 fot stor tresnekke som jeg arvet etter min far. Hytte i Korshavn.

Hvordan var det å komme tilbake til Mandal?

- Vi har nå bodd her siden 2013. Og det har vært udelt positivt. Vi føler oss som mandalitter til tross for at vi i storparten av vårt liv etter gymnaset har bodd rundt om i Norge og utlandet.

Utfordringer du ser fremover?

- Egentlig ikke store bekymringer. Men det er klart at det er utfordrende å betale og drifte kirkesentert. En stor takk til alle som bidrer økonomiske på forskjellige områder.

Gleder?

- Det fantastisk store frivillige innsatsen! Dette er bærebjelken i menigheten. Og som gjør at alt ligger til rette for vekst og utvikling. Jeg gleder meg til kirka blir "hel" igjen, og til kirkas 200 årsjubileum i 2021!

MENIGHETSRAAD:

Vedta strategier og organisere aktiviteter knyttet til:

- Menighetsbyggende virksomhet
- Gudstjenesteliv
- Dåps- og konfirmantundervisning
- Diakoni
- Kirkemusikalsk virksomhet som kor, konserter og annet sang- og musikkiv i menigheten.
- Barne- og ungdomsarbeid
- Besøktjeneste
- Frivillig arbeid, medarbeiderskap
- Forbruk og rettferd, miljøengasjement og samfunnsengasjement
- Bibelgrupper, samtalegrupper
- Informasjon, menighetsblad
- Misjon og evangelisering
- Økumenikk
- Trosopplæring

LEDER I HOLUM MENIGHETSRAAD: FINN RØISELAND

Finn har vokst opp i Holum og har alltid vært med i menigheten. I oppveksten gikk han mye på bedehuset og ungdomsforeninga. Der var de en stor gjeng som hadde veldig mye moro. Han blir fort ettertenksom når han snakker om dette, for han ser nå at dette flotte fellesskapet også hadde en annen side; det kunne være vanskelig for andre å komme inn i gjengen.

Når vi spør om hva som preger Finn sin måte å tenke menighet på, blir dette sentralt. Vi må jobbe for at alle føler seg velkommen, ta imot nye på en god og ekte måte og å skape fellesskap for alle som er med.

Finn har sittet i menighetsrådet i to perioder for flere år siden, så han er en mann med lang og solid erfaring. Dette er hans andre periode i denne omgang, og han er valgt som leder for andre året på rad.

Ser du noen utfordringer?

Vi må jobbe for å få flere familier til å komme på gudstjenestene våre. Vi har tirsdagssprell på bedehuset og det er en flott aktivitet som vi er stolte av. Jeg er også opptatt av å fortsette det gode samarbeidet med bedehuset slik vi har det i dag. Det er en styrke for begge parter. Vi ser jo at et slikt samarbeid ikke er en selvfølge alltid. – Vi har også et godt samarbeid med Bygdekvinnelaget og vi kan også jobbe for å få et bedre samarbeid med andre lag og foreninger som for eksempel skytterlaget i Holum. De er forbilledlig gode til å ta vare på hverandre.

Gleder?

I høst har vi hatt flere gudstjenester med mye folk og mye liv og røre, og jeg håper at denne gode trenden fortsetter. Kirken er viktig for bygda og jeg håper den kan fortsette å være det i lang tid fremover.

MANDAL MENIGHETSRAAD 2019-2023

F.v. Thor Anders Puntervold, Glenn Ueland, Øyvind Klunghand Lund, Arvid Adriaenssens, Gunn Hilde Syvertsen, Torunn Espeland Halvorsen, Bjørn Arve Bentsen, Ruth Skuland, Roy Pedersen, Elisabeth Mo Bakklund, Christian Garcia de Presno, Ole Erik Grostøl, Frida Sandvik (Ikke til stede: Kristian Sirevåg og Arild Førsund)

Hva skjer

Lys i mørketid

Mandal kantori inviterer til julekonserten
Lys i mørketid, søndag 15. desember kl. 18.00.

I løpet av høsten har koret jobbet med et spennende repertoar som garantert vil sette publikum i julestemning. Musikalske gjester på årets julekonsert er den kjente fiolinisten Ragin Wenk-Wolff med sin Stradivarius fra 1689 og Andrew Wilder på tangenter.

Etter nærmere 30 års musikerkarriere i New York har Ragin Wenk-Wolff flyttet hjem igjen til Sørlandet. Her har hun blant annet jobbet musikalsk sammen med Mandal Byorkester, hatt soloprosjekter og har bidradd på gudstjenester i Mandal kirke sammen med kantor Britt Turid Madsen. I tillegg til å være musiker er Wenk-Wolff også bildekunstner.

Andrew Wilder er født og oppvokst i London. Han flyttet etterhvert til Norge og har jobbet flere steder før han fra 1996 til 2017 var domkantor i Kristiansand. Wilder har stått for flere kirkemusikk-konserter med Kristiansand domkor, forskjellige felleskor, orkestre og solister og skal nå akkompagnere Mandal kantori på store deler av julekonserten. Det gleder vi oss til!

Mandal kantori har 40 medlemmer og dirigeres av kantor Britt Turid Madsen.
Billettprisen for Lys i mørketid er 200,- kr.
Gratis adgang under 18 år.

Julekonsert i Harkmark kirke

Tradisjonen tro kommer Harkmark blandakor også i år for å holde julekonsert for alle som ønsker det. Det blir tirsdag 10. desember kl 19.30 i Harkmark kirke. Menighetsutvalget serverer gløgg og pepperkaker etter konserten. Ingen inngangspenger men det blir mulighet for å gi en gave tilbake til koret som takk. **Alle varmt velkommen!**

Den store kor-julekonserten

Mandal kirke, 8. desember kl. 18.00.

Også i år ønsker vi å invitere byens innbyggere til Mandal kirke for å oppleve julestemning laget av byens kor. Dette er en tradisjon som går helt tilbake til 1959 da organist Lillesund samlet byens korkrefter til en felleskonsert i Mandal kirke. Mandal menighet inviterer små og store. Det vil bli mulighet til å gi en gave til Haydom.

Mandal byorkester: Nyttårskonsert i Mandal kirke, 12. januar, kl. 18.00

For første gang flytter Mandal Byorkester sin populære nyttårskonsert fra Buen kulturhus til Mandal kirke. Dette åpner blant annet opp for et spennende musikalsk samarbeid med Mandal kantori!

Den årlige nyttårskonserten har vært en av orkesterets største musikalske satsinger, og konserten har blitt en av Mandals mest populære og best besøkte. At orkesteret nå velger Mandal kirke som arena, åpner opp for nye musikalske muligheter. Dirigent Alf Willy Vestergren er begeistret over kirkens fantastiske akustikk, og han sier at mye av årets repertoar er valgt på grunn av den opplevelsen publikum vil få av å høre musikken nettopp i Mandal kirke.

Samarbeid med Kantoret. Byorkesteret har som tradisjon å invitere til musikalsk samarbeid med andre dyktige musikere og sangere. Tidligere har f.eks. både Torstein Sødal, Lill Lindfors, Odd Rene Andersen, Kjell Åge Stoveland og Ragin Wenk-Wolff vært solister. Også denne gang har orkesteret med seg spennende musikalske gjester:

Jasmine Deliler er sopran som er i ferd med å avslutte sin operautdanning i Albania. Hun er valgt på grunn av sin usedvanlig varme og runde klang. Dette vil komme til sin rett når hun fremfører Dvorác sin nydelige "Rusalkas sang til månen" og sanger fra Den glade enke og fra My fair Lady.

Oddbjørn Stakkeland er en meget dyktig og populær pianist fra Kvinesdal. Han vil sammen med byorkesteret bl.a. spille David Foster sin fantastiske "Winter Games" som ble komponert OL i Calgary i 1988.

Ikke minst vil publikum få oppleve hvordan det låter når Mandal Kantori og Mandal Byorkester sammen fremfører det mektige Slavekoret fra Nebukadnesar av Verdi. Tradisjonen tro er programmet lett og lystig der også humor og lekenhet finner sin naturlige plass, slik det skal være når et nytt år feires musikalsk. Og hvis noen lurer på om velkjente "An der schönen, blauen Donau" vil bli å høre i Mandal kirke 12. januar? Ja, selvfølgelig! Ingen nyttårskonsert uten!

Det forventes stor pågang til nyttårskonserten, og billetter bør kjøpes på forhånd. Dette gjøres svært enkelt på www.tikkio.com, men en kan også få kjøpt billetter på Tonika musikk i Mandal.

BALD AND BEAUTIFUL PRODUCTIONS AS PRESENTERER
TORSTEIN SØDAL MARIA ARREDONDO CHRISTIAN INGEBRIGTSEN TINE THING HELSETH GAUTE ORMASEN

Vår Jul

Mandal kirke
11. desember kl. 21:30
Billetter kr. 465/290 inkl. avgift

Kapellmester: Øystein Lund Olafsen. Billettene kjøpes på [ticketmaster](http://ticketmaster.no) og ved inngangen

OTTAR BIG HAND JOHANSEN

01. DES

RED MOUNTAIN CHRISTMAS

KJELL ELVIS **ANETTE SOLHEIM HAUGEN**

1. DESEMBER 2019 **A COUNTRY GOSPEL CONCERT** STARTER 19:00

MANDAL KIRKE

KOR: MANDAL KANTORI MED DIRIGENT BRITT TURID MADSEN
MUSIKERE: ASLAK GIENNESTAD (PIANO OG SANG) & VIDAR DALE (STEELGITAR, DOBRO)

BILLETTER SELGES VED INNGANGEN OG PÅ WWW.HOOPLA.NO

Misjon

Den norske kirke er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Misjon handler om hva det vil si å være kirke. Vi skal sammen med den verdensvide kirke forkynne evangeliet om Jesus Kristus. Under dette hører både evangelisering, diakoni og dialog sammen.

Misjon er å dele det Gud gir oss. Vi er sendt av den treenige Gud for å dele evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling.

Vårt misjonsarbeid er en tjeneste i forvandlingens og forsoningens tegn.

Det blir stadig tydeligere at misjonsoppdraget i vår tid handler om å dele evangeliet i en religiøst mangfoldig og sekularisert verden. Misjon må bygges på kunnskap om og respekt for andres livstolkning og åndelige erfaringer. Vi har flere misjonsprosjekter i Mandal menighet og vi har et misjonsutvalg som hjelper oss å fokusere på misjon.

FOKUS: Mama Maggie og Stefanusbarna

I Kairos «søppelby» lever tusenvis av fattige. De bor der – og de skaffer seg et lite utkomme ved å resikulere de rikes søppel. Vår partner Mama Maggie hjelper barna til et liv i verdighet. Mandal menighet støtter arbeidet.

Stefanusbarna får komme i barnehager på «søppelfjellet», hvor de gis mulighet til et bedre liv. Det drives også et omfattende besøksprogram: Hver uke får barnas familier besøk av en diakonal medarbeider som følger opp hele familien.

Mamma Maggie sin bønn:

Gjør kroppen min stille, så jeg kjenner mine ord. Gjør tungen min stille, så jeg hører mine tanker. Gjør tankene mine stille, så min ånd kan tre frem. Gjør ånden min stille, så Din Ånd kan tale i meg. Amen.

Takk for meg!

Det kjennes lenge siden jeg som 19-åring flyttet fra Mandal til Oslo for å studere teologi på MF. Lite visste jeg om veien videre, men det var et stort steg for ei jente fra Mandal.

Kristentroen betydde mye for meg og jeg ønsket å være med å gi et bidrag til den kirka jeg var så glad i. Min motivasjon var å være en lærer i kirka. Og slik ble det. I høst er det 31 år siden jeg og familien min flyttet til Lindesnes og til Vigeland. Jeg begynte å arbeide i Den Norske Kirke. Jeg ble vigslert til kateket, men da Biskop Olav kom, sa han til meg: «Helene, er du ennå ikke blitt ordinert?». Så, i 2004, ble jeg ordinert til prest.

I 2011 ble det opprettet en prostiprest-stilling som jeg fikk. Jeg hadde gjennom årene gjort mange prestetjenester rundt forbi, så det var godt å få ei fast prestestilling å gå inn i. Jeg har gjort tjenester i alle kirkene i prostiet - i Søgne, Songdalen, Åseral, Audnedal, Marnardal, Lindesnes og Mandal – og jeg har møtt utrolig mange mennesker.

Det ble veldig spesielt og sterkt ble det for meg å ha gudstjeneste i Mandal kirke, den kirken jeg selv var døpt i, konfirmert og viet i – og hvor også to av mine barn ble døpt. Det var som å komme hjem. Det var i denne kirka jeg som barn hadde sunget i Skolekoret. Og spesielt husker jeg tradisjonen vi hadde på 1.juledag med å synge Gloria in Excelsis Deo sammen med voksenkorene til Yngvar Lillesund.

Det gjorde et stort inntrykk på meg å se så mange kjente ansikter på den første gudstjenesten jeg hadde. Det var så mange gode ansikter å se på – det gjorde utrolig godt! Jeg var spent, for det var jo mange år siden jeg hadde vært en del av Mandal menighet, men jeg ble så vel tatt imot! Det som gjorde meg like glad, var at det også var så mange nye mennesker – mange jeg etterhvert har blitt kjent med. Og jeg må si – jeg kjenner meg ennå som en del av Mandal menighet.

Kanskje ikke så rart, for det var her mine foreldre bar meg inn seks uker gammel, for at jeg skulle tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus! Så lærte de meg å tro på Jesus – og mange har gjort det mulig at jeg kunne leve dette livet!

Som prest har jeg ønsket å formidle at Guds kjærlighet rommer alle, at vi skal få være i Guds nærhet – og få høre til i dette fellesskapet. Som prester møter vi mange mennesker i livets fineste øyeblikk, men også i livets mest sårbare og vanskeligste øyeblikk. Jeg har også møtt mye skjult tro hos mennesker. Hos mennesker som har hatt så vanskelig for å tro at de er gode nok for Gud. Det har vært viktig å fortelle at det er ikke noen som er bedre enn andre. Vi trenger alle Guds nåde – og Gud gjør ikke forskjell på oss – det er ikke a- og b-kristne. Derfor er det så fint å kunne gi nattverden. Det er for alle som vil høre Kristus til. Ingenting er sterkere enn å gi nattverd til den som mottar for første gang.

Jeg har hele tiden vært opptatt av å gi barna plass. Barnet er med og viser oss veien til Gud. De siste tiårene har barna fått en helt annen plass i kirken – og det er riktig! Det å gi nattverden til barn er riktig. Som barn måtte jeg sitte nede i kirken mens mine foreldre gikk til nattverd. Det var sårt. Først som konfirmant kunne jeg motta nattverden. Heldigvis har ting endret seg. Jeg husker da min 4-årige datter sa til presten: «Også jeg er en Jesus-venn». Da fikk hun delta i nattverden. Hun hadde forstått det! Jeg tror barnas deltakelse har vært med å berike våre menigheter. Dette er veien å gå for å rekruttere nye arbeidere i vår kirke.

La barna bli med i kirka, slik Baluba-barna har blitt! Slik vil de bli husvarme og kjenne: her hører jeg til!

Med dette vil jeg si takk for alt jeg er gitt! Nå blir kommunesammenslåingen med på å understreke at også kirkene blir knyttet nærmere sammen – for vi hører alle til i den samme kirken og det store fellesskapet! Som pensjonist vil jeg være med å heie frem nye arbeidere. At barn og unge kan sees og høres – at vi alle store og små kan stå sammen for å vise at alle hører til i Guds rike!

HELENE LOHNE KRISTENSEN
Prostiprest

BARNAS SIDE

Finn fem feil! En engel viste seg for Josef i en drøm. Den fortalte Josef at barnet i magen til Maria var Guds sønn.

Fargelegg!

Jesus ble født i en stall i Betlehem.

Tegninger: Francesca De Luca

Finn veien til stjernen!

Finner du veien fra trestammen og helt opp til stjernen i toppen av juletreet?

Gi barnebladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller **22 08 71 00**.

VitSer

– Kan jeg få hund til jul, pappa?
– Nei, i år blir det ribbe, som vanlig!

– Hvorfor sitter du i fengsel?
– Jeg startet julehandelen litt for tidlig.
– Man kommer vel ikke i fengsel for det?
– Hvis man starter før butikkene åpner, så ...

MANDAL KIRKE

Søndag 1. des. kl. 11.00

1.s. i advent
Familiegudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Vatroslav Vudjan
Lotte Ploug
Lys våken-barna m.fl.
Takkoffer: Familiebaluba

Søndag 8. des. kl. 11.00

2.s. i advent
Gudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad
Britt Turid Madsen
Takkoffer: Givertjenesten for barn og unge

Søndag 15. des. kl. 11.00

3.s. i advent
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Odd Bjarne Ellefsen
Britt Turid Madsen
Takkoffer:
Menighetens arbeid

Søndag 22. des. kl. 11.00

4.s. i advent
Gudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Vatroslav Vudjan
Takkoffer:
Kirkesenteret i Mandal

Tirsdag 24. desember kl. 14.30 - Julaften

Familiegudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Britt Turid Madsen
Familiebaluba og

Klubben medvirker
Takkoffer:
Søndagsskolen og
Stefanusalliansen

Tirsdag 24. desember kl. 16.00 - Julaften

Familiegudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad
Britt Turid Madsen
Takkoffer:
Kirkens Nødhjelp

Onsdag 25. des. kl. 12.00

1. juledag
Høytidsgudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Britt Turid Madsen
Mandal kantori
Takkoffer:
Sjømannskirken

Tirsdag 31. des. kl. 18.00

Nyttårsaften
Kveldsgudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Vatroslav Vudjan

Onsdag 1. jan. kl. 12.00

Nyttårsdag
Høytidsgudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Britt Turid Madsen
Mandal Byorkester

Søndag 5. jan. kl. 11.00

Kristi åpenbaringsdag/
Helligtrekongersgudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad
Vatroslav Vudjan

Søndag 12. jan. kl. 11.00

2.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Presentasjon av
konfirmantene
Eva Marie Jansvik
Oddveig Flatebø Olsson

Søndag 19. jan. kl. 11.00

3.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Bjørnar Øybekk

Søndag 26. jan. kl. 11.00

4.s. i åpenbaringstiden
Familiegudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad
Mandal Soul Children

Søndag 2. feb. kl. 11.00

5.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik

HARKMARK KIRKE

Søndag 15. des. kl. 11.00

3.s. i advent
Gudstjeneste
Bjørnar J. Øybekk
Kåre Audun Søyland
Takkoffer:
Valand bedehus

Tirsdag 24. desember kl. 16.00 - Julaften

Familiegudstjeneste
Bjørnar J. Øybekk
Takkoffer:
Kirkens Nødhjelp

Søndag 2. feb. kl. 11.00

5.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad

Søndag 9. feb. kl. 11.00

Såmannssøndag
Familiegudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Oddveig Flatebø Olsson
Juniorkonfirmantene

Søndag 16. feb. kl. 11.00

Kristi forklarelsesdag
Gudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Tro og Liv deltar

Søndag 23. feb. kl. 11.00

Fastelaven
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik

Onsdag 26. feb. kl. 19.00

Askeonsdag
Aftensang
Eva Marie Jansvik
Britt Turid Madsen
Mandal Kantori

Torsdag 26. des. kl. 11.00

2. juledag
Høytidsgudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Vatroslav Vudjan
Takkoffer: Sjømannskirken

Søndag 12. jan. kl. 11.00

2.s. i åpenbaringstiden
Presentasjon av konfirmanter
Bjørnar Øybekk

Søndag 2. feb. kl. 11.00

5.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad

HOLUM KIRKE

Søndag 8. des. kl. 11.00

2.s. i advent
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Vatroslav Vudjan
Takkoffer:
Trosopplæringen

Fredag 20. des. kl. 19.00

Julekonsert
Vatroslav Vudjan m. fl.

Tirsdag 24. desember kl. 16.00 - Julaften

Familiegudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Vatroslav Vudjan
Takkoffer:
Misjonsprosjektet
Stefanusalliansen

Onsdag 25. des. kl. 12.00

1. juledag
Høytidsgudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Vatroslav Vudjan
Takkoffer: Menighetens arbeid

Tirsdag 31. des. kl. 23.00

Nyttårsaften
Kveldsmesse
Eva Marie Jansvik
Britt Turid Madsen
Takkoffer: Holum KrUF

Søndag 12. jan. kl. 17.00

Holum bedehus
2.s. i åpenbaringstiden
Familiegudstjeneste
Bjørnar Øybekk

Søndag 26. jan. kl. 11.00

4.s. i åpenbaringstiden
Gudstjeneste
Bjørnar Øybekk

Søndag 9. feb. kl. 17.00

Såmannssøndag
Familiegudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Juniorkonfirmanter

Søndag 23. feb. kl. 11.00

Fastelaven
Gudstjeneste
Per Ragnar Haraldstad

SKJERNØY KAPELL

Søndag 1. des. kl. 11.00

1.s. i advent
Gudstjeneste
Bjørnar Øybekk
Britt Turid Madsen
Takkoffer:
Menighetsutvalget

Søndag 15. des. kl. 15.00

3.s. i advent
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Kåre Audun Søyland
Takkoffer:
Albinobarna Haydom

Tirsdag 24. desember kl. 14.30 - Julaften

Julaften
Familiegudstjeneste
m/julespill
Eva Marie Jansvik
Vatroslav Vudjan

Torsdag 26. des. kl. 11.00

2. juledag
Høytidsgudstjeneste
Eva Marie Jansvik
Britt Turid Madsen

Søndag 19. jan. kl. 11.00

3.s. i åpenbaringstiden
Presentasjon av
konfirmanter
Eva Marie Jansvik

Søndag 9. feb. kl. 11.00

Såmannssøndag
Gudstjeneste
Eva Marie Jansvik

KIRKESKYSS

Mandal kirke

Tlf. 38 26 15 18
Søndag 09.00 - 10.00

Harkmark kirke

Marit Egenes
38 26 81 25

Holum kirke

Ingrid Valand
952 86 817

Åshild Feed

38 26 74 18

Løfter og kjærlighet

En håndverker var kjent for ikke å komme når han hadde lovet. Hans begrunnelse var: «Man kan ikke både love og holde på én gang.» Vi har vel alle gjort våre egne erfaringer både i forhold til de løfter vi selv har gitt, og de som andre har gitt til oss. Det er ikke alltid samsvar mellom ord og handling.

Rudolf Nilsen skriver i et av sine dikt: «*Intet er mer som skrift i sand enn løfter om kjærlighet.*» Det du skriver i sand, blir ikke stående. Vind og bølger hvisker skriften ut. Det blir glemt for alltid. Skal løfter ha en verdi, må de oppfylles. Løfter om kjærlighet må gi seg praktisk utslag i handlinger som viser at du er glad i et menneske.

Når keiser Augustus befaler at alle skal skrive seg inn i manntall, skriver samtidig Gud seg inn i vår historie ved at Jesus blir født som et barn. Juleevangeliet begynner slik på latin: *Factum est - fakta er.* En har sagt at julenatt fikk Gud adresse på jorden.

«*Det sanne lys, som lyser for hvert menneske, kom nå til verden,*» skriver Johannes. Ordet fotografere kommer fra gresk og betyr direkte oversatt «å skrive med lys». Når Jesus skriver seg inn i vår verden, tegner han et bilde av hvordan Gud er, med ord og ikke minst i konkret handling.

Guds løfter om kjærlighet blir synlig når han blir en av oss. Guds løfter om kjærlighet får sitt aller tydeligste tegn når Jesus gir sitt liv for vår skyld. Så høyt er vi elsket av Gud.

Gud ønsker å skrive seg enda lenger inn enn i vår historie. I Østkirken sier de: «*Kristus ble det vi er, for at vi skal bli det Han er.*» Han ønsker å skrive seg inn i våre liv. Det er det som kalles å tro. Troen er en relasjon til Jesus. Johannes skriver i sitt juleevangelium: «*Men alle som tok imot han, gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.*»

Julen forteller oss at Gud ikke skriver sine løfter om kjærlighet i sand, men i handling.

Med ønske om en velsignet julehøytid!

STEIN REINERTSEN

Biskop i Agder og Telemark

DØPTE MANDAL

Pernille Fasseland Wathne
Othilie Osnes Olsen
Ida kile Aanensen
Noah Aanensen
Sanna Vetnes
Tiril Marie Myrvold
Mia Løge
Emilie Gulbrandsen Dybo
Håvard Valle Bringsdal
Sverre Sørensen
Ulrik Kalvik Stabell
Leah Marie Hovden Hesland
David Egeli
Mia Marie Havnerås Ringen
Jenny Thomsen Wathne
Isabella Valentin Fjell
Amalie Braadland Schulze
Ella Svendsen-Dahl
Øystein Havnelid Steinsvåg
Mille Dalene Muren
Emilie Dalene Muren
Torvald Hægeland-Hansen
Thomas Toft Åvik
Rasmus Braadland
Sanne Osnes Lian

DØPTE HOLUM

Ane Spetland

DØPTE HARKMARK

Malin Ingilæ Eigebrekk

DØPTE SKJERNØY

Elevine Dyrstad

VIGDE MANDAL

Line Iris Hoftun og
Joachim Tveit Backstrøm

VIGDE HARKMARK

Thea Karoline Bogen og
Erlend Eielsen Braadland

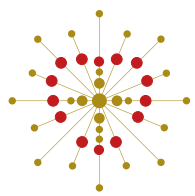
DØDE HOLUM

Arnfinn Stian Skogen (f.1948)

DØDE MANDAL

Grete Johanna Pedersen (f. 1933)
Unni Karine Skrøvje (f. 1928)
Aslaug Vestreimsteigen (f. 1933)
Kaare Ihme (f. 1929)
Odd Harry Skarboe (f. 1927)
Eli Vally Furholt (f. 1932)
Klara Oddbjørg Nylund (f. 1927)
Ivar Arnfinn Arnesen (f. 1933)
Ingolf Larsen (f. 1937)
Solveig Høgsås (f. 1941)
Håkon Lindland (f. 1930)
Björg Nina Gulheim (f. 1943)
Gudrun Rasmussen (f. 1925)
Anton Johan Lind (f. 1942)
Maren Amalie Bergheim (f. 1926)
Eva Ousbey (f. 1937)
Gustav Vidar Olsen (f. 1927)
Helga Marie Jørgensen (f. 1929)
Anne Marie Salvesen (f. 1933)
Johan Sverre Jakobsen (f. 1966)

STØRST AV ALT

Trosopplæring

LysVåken - bli med på adventsnatt i kirken!

Lørdag 30. november og søndag 1. desember er det 6. klassingenes tur ... da er det Lysvåken-helg med blant annet overnatting i Mandal kirke. Invitasjoner til ovenstående arrangementer sendes med posten. Informasjon blir også å finne på menighetens hjemmeside og på Facebook.

Juleverksted for 1. klasse i Holum 10.12 etter skolen på Bedehuset i Holum. Vi henter barna på skolen. Avslutter med grøt sammen med Tirsdagssprell.

Juniorkonfirmantleir for 5. klasse på Solstrand 7.-8.februar.

Barne- og ungdomsaktiviteter

Familiebaluba. Middag og aktivitet for hele familien i Kirkesenteret på mandager kl. 16-18. Dørene åpnes kl. 16 og maten serveres så snart vi er klare. Ingen påmelding. Balubasamling kl. 17.15 med sang, bønn og bibelfortelling. Etterpå deler vi oss i grupper med sang, lek, og andre ulike aktiviteter. Kaffe og skravling for de voksne som ikke følger barna i grupper. Velkommen til et godt fellesskap!

Dansegruppa Baluba. Mandager kl 18.15-19 på Kirkesenteret for barn fra 8 år og oppover.

Tirsdagssprell. Tirsdager i partallsuker på Holum bedehus kl. 16.30 til 17.45. Arrangement for hele familien med felles mat først og etterfølgende sangsamling. Påmelding til middag må skje senest 12.00 samme dag. Datoer for høsten: 26/11 og 10/12.

Babysang. Oppstart nye kurs: onsdag 8.januar og torsdag 9.januar. Påmelding til: lp886@kirken.no

Småbarnssang. Fredager på Kirkesenteret fra kl. 10.00 og utover.

Klubben. Aktivitet for 5.-8.klasse, Tweens Annenhver fredag i oddetallsuker kl 18.30-20.30 på Kirkesenteret. Spill, lek, kiosk m.m. Datoer høsten 2019: 22/11, 6/12. Åpent for alle!

Mandal Soul Kids. Kor for gutter og jenter fra 1. - 4. klasse. Øvelse hver torsdag kl 17.30 - 18.30 på Bedehuset i Torjusheigata (Norkirken Mandal).

Mandal Soul Children. For sang- og danseglade barn fra 5. klasse og oppover. Øvelse hver torsdag fra 18.45-20.15 på bedehuset i Torjusheigata (Norkirken Mandal).

Mandal KFUK/KFUM speidere. 1.-4. klasse har sine samlinger på onsdager kl. 17. 5.-10. klasse samles torsdager kl. 17. Oftest er patruljemøtene utendørs, og noen samlinger er på Kirkesenteret.

Choral. Onsdager kl 19-20.30 øver ungdomskoret Choral på Kirkesenteret. Du kan begynne i koret når du starter på ungdomsskolen. Vi ønsker nye sangere velkommen både gutter og jenter! NB! Ingen opptaksprøve.

Ungdomskirke. Ungdomsgudstjeneste i Klosterhaven (Kirkesenteret) lørdag 7. mars kl. 20.00.

Ungdomsklubb. Våren 2020 ønsker vi å ha åpent hus for ungdom annenhver lørdag. Mer info kommer.

Konsert med Paul Colman. Konsert for ungdom 5. februar kl. 19.00. Kirkesenteret, Store sal. Kr 100,-.

TESTAMENTARISK GAVE

Mandal menighet er svært takknemlig for nylig å ha mottatt en testamentarisk gave på kr. 154.932,- fra **Margit Skagestads dødsbo.**

Aktiviteter for voksne

Tidebønn i Klosterhaven mandag - fredag kl. 12. En kort bønnestund med lesing av dagens bibeltekst.

Tro og Liv er samlinger tilrettelagt for mennesker med funksjons- eller utviklingshemming. Samlinger på Kirkesenteret en mandag i måneden kl. 18.00 til kl. 20.00. Datoer våren 2019: 13/1, 10/2, 16/2-guds-tjeneste i Mandal kirke, 9/3, 20/4, 11/5, 8/6-sommer-avslutning på Valand bedehus.

BibelLes på mandager kl. 20 i Klosterhaven på Kirkesenteret. En times høytlesning fra bibelen.

Kveldsbibelskolen tirsdag 19-21 er et tilbud til voksne med undervisning og fellesskap. Første samling blir tirsdag 21. januar kl. 19.00 på Kirkesenteret. Ingen påmelding.

Mandal Ys Mens Club. Klubb for alle - tirsdager kl 19.30 på Kirkesenteret. Program våren 2020: 28.01: Jens Olai Justvik.

Tema: «Fra operasanger til prest»

25.02: Svein Kleivane.

Tema: «Jakob Sande. Liv og diktning»

31.03: Rune Stormark.

Tema: «Pastoren som mistet troen og ble prest»

28.04: Arne Tord Sveinall. Tema:

«Troende til litt av hvert»

26.05: Vibeke Lohne. Tema: «Jakten på håp»

Morgenbønn i Holum kirke onsdager kl. 08.00.

Markedsgruppa møtes annenhver torsdag i partallsuker kl. 17-19 på Kirkesenteret. De produserer varer og gjør forberedelser til vårmarkedet som finner sted 21. mars.

Seniorkoret DaCapo øver annenhver torsdag kl. 16.30-18.30 i Mandal kirke. Kontakt kantor Vatroslav Vudjan ved interesse.

Mandal Kantori øver torsdager kl 19-21.30 i Mandal kirke. Kontakt kantor Britt Turid Madsen ved interesse.

Kveldsbønn i Holum kirke torsdager kl 21.

NMS Fredag har samlinger en fredagskveld i måneden på Kirkesenteret. Se kirken.no/mandal for informasjon.

KIA Mandal inviterer til flerkulturelt fellesskap med mat, andakt, lek og prat. Samlinger våren 2020: Kia kafé torsdager kl. 17.00, 16/1, 13/2, 12/3, 23/4, 7/5, 25/1. Kia middag kl. 13 25/1, 22/2, 28/3, 4/4, 23/5. 29. - 31. mai, Leir på Undeland.

Nyttårskonsert med Kristiansand Sinfonietta

Kristiansand Sinfonietta kommer til Mandal 2. januar 2020 for å holde en nyttårskonsert. Vi har satt sammen et fantastisk og underholdende nyttårsprogram bestående av blant annet vals, dans og sang. Gå ikke glipp av årets nyttårskonsert, på programmet smeller vi selvsagt til med den verdensberømte Donau-vals fra Wien og Nøtteknekkeren. Det nyetablerte kammerorkesteret er ledet av Loussine A. Idsøe som er fiolinist i Kristiansand symfoniorkester og har over 15 års erfaring som soloartist, kammermusiker og orkestermusiker.

Store symfoniorkestre er ett relativt nytt fenomen. Går vi litt tilbake i historien ser vi at atmosfæren rundt klassisk musikk var mer avslappet og enkel både i format så vel som etikette. Konsert var en hverdagslig aktivitet for borgere av hele samfunnet og alle sosiale lag.

Repertoar for kammerorkestre er ofte mer populært og lettere tilgjengelig for alle, især den del av befolkningen som ikke har fått klassisk musikk med morsmelken. Man kan ikke begynne å verdsette matematikk ved å starte med algebra – men blir nødt til å starte med aritmetikk. Det er det et kammerorkester kan gjøre. Gi en passende og forståelig introduksjon til den klassiske musikkens verden – og gjøre det attraktivt og dermed medføre at den uvante lytter vil etter hvert våge seg ut i lidt mere avansert symfonisk repertoar.

Loussine A. Idsøe, Kunstnerisk leder

Konserten er 2. januar 2020 kl. 19.00 i Mandal Kirke. Billetter koster kun 250 kr og kan kjøpes på Ticketmaster og i døren (kontant og Vipps).

Kristiansand Sinfonietta
NYTTÅRSKONSERT
 Opplev sprudlende nyttårsmusikk med dans, sang og underholdning!
 Solister: Yuka Sato, Pål Svendsberget, Erik Zeppezauer & Ingrid Vetlesen
 Verker av bl.a. J. Strauss, P. Tchaikovsky, G. Gershwin og L. Bernstein

Turnè på Sørlandet			
2 JAN	TOR	kl. 19:00	Mandal Kirke
3 JAN	FRE	kl. 19:00	Lyngdal Kirke
4 JAN	LØR	kl. 16:00	Lillesand Kirke
5 JAN	SØN	kl. 18:00	Kristiansand Domkirke

Billetter kr. 250,-
 Billettsalg: **ticketmaster** og salg i døren
 kristiansand-sinfonietta.com

HVEM VAR DE?

En populærfaglig artikkelserie om «gamle mandalitter» – presentert av Knut Lindseth, Gustav Reiersen og Håkon R. Sødal.

Del 2: Ett gravminne - to prester: Ross-slekten og Holum

Til venstre for hovedinngangen til Holum kirke finner vi dette gravminnet, på graven til de to Holum-prestene Hans (Fredriksen) Ross og Hans Christian Ross. De to dekket nesten et halvt århundre som prester i Holum. Hans Christian Ross (Unge Ross) er gravlagt sammen med en av sine døtre, som døde som barn.

Av Håkon R. Sødal

I forrige artikkel om Ross-slekten og Holum endte vi med en presentasjon av to av de mange barna til «Gamle Ross» (Hans Fredriksen Ross). Den ene var Carsten Klingenberg Ross, skolelærer i Mandal. Den andre var Johanne Christiane Ross, som ved sitt ekteskap med Thomas Salvesen ble stammor til den innflytelsesrike Salvesen-slekten. En bror av disse er så: presten Hans Christian Ross (1797-1871). Han skulle etter hvert overta sognekallet i Holum etter sin far, da denne søkte avskjed av helbredsgrunner i 1827.

«Unge Ross»

Hans Christian Ross ble student i 1815. Han var huslærer i ett år hos oberstløytnant Ingier i Aker. Han ble cand.theol. i 1818, og samme år konstituert adjunkt ved Drammen skole. Den 20. desember ble han personellkapellan hos sogneprest Immanuel Chr. Grave i Saude (Sauherad). Etter Graves død sørget Ross for kallet i «enkens nådensår» (før-

ste året etter ektemannens død hadde preste-enka rett på deler av den etterfølgende prests lønn). I august 1821 ble han sogneprest til Valle i Setesdal. Samme år giftet han seg med Magdalene Cathrine Edler Meyer (1798-1867), og deres tre første barn ble født i Valle.

Fra Valle til Holum – og videre

Etter syv år i Setesdalen ble Hans Christian Ross utnevnt til sogneprest i Holum, i september 1827. Da faren søkte avskjed, overtok sønnen, mot en ytelse på 300 spd. - til faren! Unge Ross ankom Holum i juni 1828, og skulle tjene der i nesten tyve år – til 1847. Her ble ekteparets neste åtte barn født. Ross ble også Holums første ordfører.

Etter Holum-tiden var Ross fra 1847 til 1868 sogneprest i Stokke, Vestfold. Han søkte avskjed i 1869 (da fra Stokke), men døde allerede to år senere – i 1871. Han døde faktisk i Mandal, og ble gravlagt i Holum. Gravminnet på Holum kirkegård bærer derfor navnene til både Gamle Ross og Unge Ross, på hver sin side av steinen.

Etterslekt

Når det gjelder Magdalene Cathrine og Hans Christians barn, vil vi trekke frem noen kuriositeter:

Merkelig oppkalling

Magdalene Cathrine og Hans Christian kalte opp et av sine barn etter sognepresten i Saude, der Ross hadde vært personellkapellan. Deres ellevte og siste barn ble nemlig kalt: **Immanuel Christian Grave Ross** (1842-1923), født i Holum. Her er til og med den tidligere sjefens *etternavn* tatt med i oppkallingen! Men så ble Immanuel Christian ingen hvemsomhelst heller. Han ble lærer, arkeolog og forfatter. Som lærer i Bergen virket han på samme skole i over førti år. Han var med på stiftelsen av den lokale «Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring». Som forfatter ble han en banebryter innen barne- og ungdomslitteraturen, ved å trekke inn vitenskapelige elementer fra historie og arkeologi i litteraturen sin: «Jeg ønskede... om muligt, at vække noget ungdommens interesse for Norges forhistorie. Jeg valgte da fortællingens form...»

Ivar Aasens likemann

Hans Mathias Elisæus Ross (1833-1914) ble født på Fodnebø i Holum, mens hans far – Hans Christian – var prest der. Han gikk på skole hos sin onkel i Mandal, og tok artium i Kristiansand. Cand.theol. ble han som 22-åring, i 1855. Så ble han lærer ved Borgerskolen i Mandal, der han selv hadde vært elev.

Deretter stod verden utenfor og ventet: Han dro til både England, Skottland og Tyskland for å lære seg språk. Og det er som filolog og språkforsker han skulle gjøre seg mest bemerket. For prest – som sin far og farfar – ble han aldri.

Han ble opptatt av målsaken - og ble en god venn av Ivar Aasen. Hans Mathias Elisæus hadde gjennom størstedelen av sitt liv sin base i Oslo, og virket som lærer og forsker. Særlig viktig er hans arbeid med målformene i indre Agder. Han utgav en ordbok som var ment å skulle være

Portrettet av Hans Christian Ross henger på galleriet i Holum kirke, sammen med portrettene av en rekke prester som virket i Holum fra 1825 og helt frem til krigsårene.

et supplement til Ivar Aasen («Norsk Ordbog»). Men her overgår han faktisk Aasen - med et verk på hele 1166 sider, fullstappet med ord og uttrykk fra hele landet.

Hans Mathias Elisæus var også omgangsvenn med Aasmund Olavsson Vinje. Han var for ung til å ha hatt Vinje som lærer i Mandal, så det var nok målsaken som bandt dem mest sammen. Men mon tro det også hadde noe å si at Vinje hadde vært kollega med onkel Carsten – på hans barndoms skole i Mandal?

Hans Mathias Elisæus Ross har forresten fått oppkalt en høyde i Baneheia i Kristiansand etter seg. Det fortelles at hver gang han var i Kristiansand, tok han seg en spasertur opp til en høyde i Baneheia som han likte godt, på grunn av den flotte utsikten. Den heter egentlig Rundskuekollen; men har i over hundre år også gått under navnet «Rosshøyden».

Hvor ble de av?

Vi har i de to artiklene om preste-far og -sønn Ross fulgt flere av de mannlige Ross-ætlingene, og bare én av jentene. Åtte av Magdalene Cathrine og Hans Christians barn var jenter. Det var imidlertid også åtte av barna til Mette Elisabeth og Hans, generasjonen før. Så den får litt å gjøre, som vil skaffe seg fullstendig oversikt, særlig når navneskifter kommer inn.

Men – med **så** mange barn hos begge prestefamilier, kombinert med vellykket forretningsdrift, embedstilhorighet og sans for høyere utdanning, er det kanskje ikke så rart at det i etterslekten – ved inngifte – dukker opp navn som: Wattne, Meyer, Brodtkorb, Bull, Kierulff og Steen, for å nevne noen! Samtidig; for å skape litt klassemessig balanse, kan vi sitere fra Holum-boka: «Da gamle Ross var prest i Holum, må det ha blitt bygd hus på Kloster. Hans enke budde der, og siden tre av barna: Åge (1801-73), Georg (Jørg) f.1807 og Margrete f.1804, alle ugifte. I 1844 fikk Åge Ross livstidsfeste på plassen. Han var snekker, og opptrer av og til som inkassator av gjeld. Georg tituleres som «vedhogger» i ft. (folketellingen) 1865.»

Tidstypiske

De to Ross-ene i Holum, må – som prester – sies å ha vært tidstypiske, på hvert sitt vis: Gamle Ross var preget av opplysningstidens idealer, og er blitt betegnet som rasjonalist. Han tilhørte jo nettopp den generasjon prester. Unge Ross hadde sin oppvekst i Holum, og tjenestegjorde senere i Setesdalen. Han hadde møtt haugiansk forkynnelse og legfolkets engasjement på en annen måte enn sin far; og var åpen for nye innspill. Det gjaldt blant annet i forhold

Ved sogneprest Hans Christian Ross' begravelse forfattet «Chr. Knudsen» (som ikke kan være noen annen enn kateket Christoffer Knudsen) et dikt, som ble trykt i «Lister og Mandals Amtstidende og Adresseavis» 11. april 1871. Det er på fem vers, og kan synges til melodien «Vår Gud han her så fast en borg». Dette diktet beskriver den opplevelse folk hadde av Unge Ross. Christoffer Knudsen tegner her et bilde av Hans Christian Ross, vakrere og mye bedre enn senere generasjoner kan gjøre det. Her er to vers av diktet:

*Et Liv er endt paa denne Jord;
Som var saa fylt med Naade,
En Sjel, hvem Herrens rige Ord
I Godt og Ondt fik raade,
Har henlagt nu den Stav,
Som Jesus her den gav,
Den vel var brugt, og nu
En bedre rakte Du,
Der hjalp den Gamle gjennem.*

*Han var enfoldig i sin Tro
– Et barn med graanet Hoved –
Hans Hu stod til det Himmelbo,
Ham var af Jesus lovet.
Han mangt et Vidneord
Fik talt paa denne Jord.
Det bedste Ord var dog:
– Det var hans Hjertesprog –
Gud vær mig Synder naadig.*

Chr. Knudsen

det til ytremisjonssaken. Han bidro til at det ble avholdt misjonsmøter i kirkene og dannelse av lokale misjonsforeninger. Han var også sentral da Holum Misjonsforening ble dannet, tidlig på 1840-tallet.

Kanskje passer det å avslutte med å peke på noe av den spenning man dengang befant seg i – midt på 1800-tallet. I Lindesnes avis 17. april 1940 finner vi nemlig følgende undertittel til en artikkel om forholdet mellom legfolk og prester i Mandal og distriktet rundt – hundre år før: «Sogneprest Fabritius i Mandal nektet misjonærene å bruke kirken, men pastor Ross i Holum gav lov til det.»

Kilder/videre lesning (til begge artiklene):

Norsk Biografisk Leksikon / Mandal bys historie, bind I-III / B. Slettan: «Holum Gardshistorie» (1977) / G. Nomedal: «Herrens hus på Holme gård. Holum kirke 150 år» (1975). / G. Nomedal: «Trekloveret Ross – et veltruslet treklover fra Holum» – i «Vår Arv. Holum Historielag», 1983/2 / O.J. Nome: «Kristenliv i Marnar- og Audna-bygdene i det 19. århundre» - i «Indremisjonens fellesforening gjennom 75 år», Mandal 1942 / A. Salvesen: «Slekten Salvesen 1550-1995» / A.E.H. Salvesen/Scotland 1995 / B. Slettan: «Skattkista til Hans Ross» - i «Vår Arv. Holum Historielag», 1984/2 / K. Leewy: «Kristiansands bebyggelse og befolkning i eldre tider», bd 4 / S. Hagemann: «Barnelitteraturen i Norge 1850-1914» (Oslo, 1974) / «Legfolkene og prestene i Mandal og distriktet for 100 år siden», Lindesnes avis, 17. april 1940 / H. Ross: «Lister – Causerier, eller, om man vil, foredrag holdt i Private Liberale Klub i vintren 1897 og senere annensteds» - Klokhammer Forlag, Vanse (2010) / «Lister og Mandals Amtstidende og Adresseavis» / 8. og 11. april 1871 / Nettsider: www.myheritage.no – www.wikipedia.no

Økonomi

Menighetens arbeid er finansiert av gaver og frivillighet!

Vi gleder oss og er svært takknemlige for det høye aktivitetsnivå i menighetsarbeidet. Det nye Kirkesenteret har svart til våre forventninger og blitt et godt sted å være enten det er for de aller minste, ungdom, unge voksne eller den eldre garde. Sammen har vi skapt et solid grunnlag for å være en synlig og tilstedeværende hverdagskirke for folk i Mandal og omegnen.

Velkommen til et kristent fellesskap

Kirkesenteret er fylt med stor aktivitet fra morgen til kveld. Det kan være babysang, baluba, ungdomsklubb, ungdomskor, trosopplæring, Y's Men, bibelundervisning, NMS, KIA, speidere, eller at en stikker innom for en kopp kaffe og en god prat mellom kl 10.00 og kl 14.00 på hverdager. Det er godt å oppleve at Kirkesenteret blir flittig brukt, og at folk trives der. Du er hjertelig velkommen til å finne en plass i et mangfoldig kristent fellesskap.

Menighetens driftsgrunnlag skapes gjennom frivillige gaver

Menighetens virksomhet er i stor grad finansiert gjennom frivillige pengegaver og deltakelse på ulike fellesaktiviteter. Derfor har vi økonomisk mulighet til å tilby menighetsbyggende arrangementer samt drifte og forvalte eiendommen. Menighetsrådets totale inntektsbudsjett utgjør omlag kr 4 mill. årlig og er ikke en bevilgning fra det offentlige. Inntektene er i hovedsak frivillige gaver fra enkeltpersoner, brukerbetaling og fellesaktiviteter som bruktbuikk, markeder, utlodning, basarer, konserter, menighetsfest, ofringer/kollekter og lignende. **Har du lyst til å bli giver - ta kontakt eller klikk deg inn på kirken.no/mandal**

Vi er avhengige av disse gavene for å kunne innfri våre fremtidige forpliktelser. Innsamlingsarbeidet er en viktig oppgave i en levende menighet som ønsker å være tilstede for folk i Mandal. Godt over 100 mennesker bidrar med faste personlige gaver månedlig til drift av Kirkesenteret og delfinansiering av stillinger til trosopplæringstiltak. Og det er god plass til flere. Vi har vi ikke noe øvre grense på antall givere. Flere givere gjør at vi kan nedbetale lånet på eiendommen raskere og utvikle menighetsarbeidet ytterligere.

Plass til frivillige medarbeidere

Å gi av sin fritid til ulønnet arbeid i Mandal menighet kjennes godt og gir mening. Totalt sett er det antakelig minst et sted mellom 150 og 200 mennesker som bidrar jevnlig med ulike oppgaver som å vaske gulv, servere mat, medvirkning i gudstjenester og møter, innsamling av penger eller andre aktiviteter. Deltakelse i menighetsarbeidet gir glede og motivasjon til å være med i et godt kristent fellesskap med stor takhøyde, lav terskel og et godt sted å være for deg som søker Gud. Ta gjerne kontakt med noen du kjenner som er aktive i menighetsarbeidet, dersom du har lyst til å være med.

Kai Sodal

MANDAL MENIGHETSRAÐ

Bjørn Arve Bentsen (L)
Ruth Skuland (NL)
Arvid Adriaenssens
Christian Garcia De Presno
Elisabeth Mo Bakklund
Thor Anders Puntervold
Arild Førsvund
Gunn Hilde Syvertsen
Ole Erik Grostøl
Øyvind Klungland Lund
Eva Marie Jansvik, sokneprest

Vara:
Frida Sandvik (1. vara møter fast)
Kristian Sirevåg
Torunn Espeland Halvorsen
Glenn Ueland
Paul Roy Pedersen

HOLUM MENIGHETSRAÐ

Finn Røiseland (L)
Anne Karin Kvidbergskår
Agnihotri (NL)
Kristin Røiseland Soteland
Anastasia Golf
John Morten Varhaug
Jarl Andreas Valand
Ingrid Karin Valand
Kirsti Kvidbergskår
Bjørnar Johnsen Øybekk,
sokneprest

Vara:
Arnt Helge Nordstrand
Gerd Ruth Rosland Nordstrand
Bente Vatnedal Moe
Britt Ås

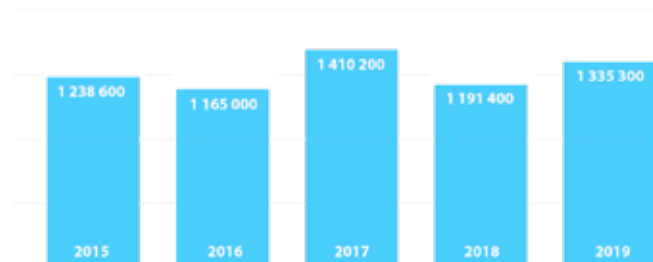
LINDESNES KIRKELIGE FELLESRÅÐ

Truls Glesne (Marnardal), Gunnar Skaar (Marnardal), Jarl Heimtun (Lindenes), Einar Kristensen (Lindenes), Jarl Andreas Valand (Holum), John Morten Varhaug (Holum), Christian Garcia de Presno (Mandal), Thor Anders Puntervold (Mandal) Kommunal representant ikke klart ved trykk Geirulf Grødem (Prost Lister og Mandal prosti), Øystein Ramstad (Kirkeverge).

Irene Spikkeland (1. vara Marnardal), Marte Flor Kristensen (1. vara Lindenes), Anne Karin Kvidbergskår Agnihotri (1. vara Holum), Ruth Skuland (1. vara Mandal), Christoffer Eidstø (2. vara Marnardal), Tore Foss (2. vara Lindenes), Kristin Røiseland Soteland (2. vara Holum), Øyvind Klungland Lund (2. vara Mandal). Vara geistlig representant: Eva Marie Jansvik (Sokneprest i Mandal)

Innsamlede prosjektmidler.

For 2019 er status pr. 1. november.

BIBELQUIZ

Av Ruth Rosland Nordstrand

Bli kjent med Bibelen gjennom spørsmål, Bibelquiz.

Vi presenterer en Bibelquiz som vi håper kan være til glede og hjelp for mange lesere. Dette er en god mulighet til å bli kjent med Bibelen og hva som står der. Ha gjerne din egen notisbok, og noter ned gullkorn og viktige ord du finner i teksten. En god ide er også å sitte sammen med noen, og å løse oppgaver med noen du kjenner. Følg med framover og bli bedre kjent med Bibelen. Bibelquiz av Ruth Rosland Nordstrand. Svarene finner du å side 23.

QUIZ - Messiasprofetier

1 Hvor skulle «Fredsfyrsten» komme fra?

Mika kap. 5 vers 1.

2 Hvilket tegn skulle folk se etter?

Jesaja kap. 7 vers 14.

3 Hva drømte også Josef?

Matteus kap. 1 vers 23.

4 Profeten Jesaja har gitt Jesus mange navn, hvilke navn?

Jesaja kap. 9 vers 6.

5 Hva slags fremkomstmiddel skulle kongen ha?

Sakarja kap. 9 vers 9.

6 Hva skulle barnet til Maria bli?

Lukas kap. 1 vers 32-33.

7 Hvordan beskrives Jesus?

Jesaja 42, vers 1-6

HØSTMARKEDET I HOLUM

Vi vil takke alle som på ulike måter har vært med på å bidra til et fantastisk resultat, hittil på kr. 172 000,- til inntekt for Bedehutbygginga. En spesiell takk til hovedkomiteén som har stått på i lang tid, for deres innsats og arbeid, og for alle gode medhjelpere og bidragsytere.

*Hilsen Terje Hageland
leder av Holum Misjonsforening*

På Kirkebakken

Anders Solås, Holum

Går du ofte i kirken?

- Ja, så ofte når jeg har anledning.

Er du engasjert i andre ting i bygda?

- Ja, jeg er med i ryddekomite på fellesskapskveld og deltar i Bibelgruppe.

Gjør du andre ting på fritiden?

- Ja, jeg liker å gå tur i skogen og er glad i naturen.

Hva tenker du på er viktig?

- Det er fint å snakke sammen om det som står i Bibelen, og å komme sammen i en mindre gruppe med andre kristne å bli kjent.

Ruth R. Nordstrand

SPAREBANKEN SØR

TILT.MEDIA
NYTENKENDE OG EFFEKTIV

GODKJENT DRONEFOTOGRAF
STREAMING - EVENT
DOKUMENTAR - REKLAME

www.TILTMEDIA.no post@tiltmedia.no

Avisen for Mandal og distriktet

Lindesnes
www.l-a.no

Tipstelefon 917 00 100

Gieris Karis plass, Mandal
Tlf. 38 27 10 00 - Faks 38 27 10 01

JØLSTAD
begravelsebyrå

Mandal - Søgne
Kristiansand
38 14 87 70 (24 timer)

Jolstad.no

BRG

www.brgruppen.no

sjøsanden feriesenter as

Egeland Rør

NORSK FLUID HUSFLIDEN

Store Elvegt. 27 - tlf. 38 27 29 00

Western System

REGNSKAP SØR AS

Regnskapsføring for primærnæringer og annen næringsvirksomhet samt organisasjoner og menigheter.

Gustav Vigelandsvai 39, 4514 Mandal
Tlf. 38 26 44 33 - Faks: 38 26 46 98
E-post: post@regnskapsor.no

AMFI MANDAL

Kontorsenteret as.

Torjusheigata 4, 4501 Mandal Tlf. 38 26 35 50

NØDINGS DELIKATESSE

Arne Frivoll TRANSPORT

Salg av:
• Skjellsand
• Kjetting
• Løfteutstyr
• Lastsikring
• Diverse rekvisita

Sti - Tofteveien 80, 4516 Mandal
Tlf. 38 26 87 12 - M. 917 84 445
E-post: atorfr@online.no

Senteret AS

Postboks 277 - 4503 Mandal
Telefon: Tlf. 38 27 17 50

EIKAAS
BAKERI, DAGLIGVARE OG BENSINSTASJON
ALLTID ÅPENT

elon

Store Elvegata 87
4517 Mandal
Tel. 38 26 01 01

YX Holum

Møll Bensinstasjon AS
4519 Holum

MB MANDAL BILTEKNIKK A/S

Sommerkroveien 2, Skinsnes - tlf. 38 26 11 00

Sørlands STEIN a.s

GRAVMONUMENTER SKIFER & GRANITT
- Nye monumenter - Tilskjært på mål
- Navnetilføyelser - Skiferfliser
- Oppussing, omsliping - Bruddskifer

Vigeland - 4520 Sør-Audnedal Tlf.: 38 25 64 00
Fax: 38 25 78 60 post@sorlandsstein.no
www.sorlandsstein.no

maren

Mandag 07.30 - 19.00
Tirsdag-Fredag 07.30-16.00
www.maren.no

SPAR HOLUM NÆRKJØP AS

PETTERSEN VESTBAKKE & CO
ADVOKATFIRMA

Advokat Åshild Schmidt, tlf. 930 84 244

Aurebekk Gartneri as

Konsmo hus
Konsmo Fabrikker a.s

bay auto
ford i sør

Tlf. 38 27 23 00

ÅPNINGSTIDER
Man - fre: 07.30-16.00 / Tors: 07.30-19.00 / Lør: 10.00-14.00

Elektro Sør
www.elektro-sor.no

DØGNVAKT/SENTRALBORD
38 27 13 90

GULLSMED DANIELSENS EFTF.

WALVICK BYGG

ENDRE WALVICK
Tlf. 97 06 32 35

edgars BAKERI KONDITORI

1906

Tlf. 38 27 15 55
Mandal

TRYGG

Nøstet Kjetting a-s

HJORTELANDS
Aut. Rørleggerforretning AS

Marnav. 29B
Tlf. 38 26 23 91 - 4517 Mandal

Vi kan tilby selskapslokale for inntil 100 personer. Bryllup, konfirmasjon, bursdag, blåtur med aktiviteter.

UTKJØRING AV KOLDTBORD, SNITTER OG KAKER

Utleiehytter/hus 2-10 personer.
Tlf. 975 69 121
information@hogestveitnaturcamp.no
www.hogestveitnaturcamp.no

GHV
Systeminnredning

www.ghv.no • 38 01 55 90
Kvalitet og trygghet gjennom 40 år!

- Gulv - Himling - Vegg
- Spesiellinnredning
- Akustisk regulering
- Foldevegg
- Teleskoptribune
- Solskjerming
- Fasadearkitektur

SOLSKJERMING
FOR NÆRINGSBYGG

SPECIAL PRODUKTER SØR

STOPP VARMEN - BEHOLD UTSIKTEN!
38 01 55 94 - www.spesialprodukter.no

Boots apotek
ved inngang vest på AMFI Mandal

FARGERIKE MANDAL FARVEHANDEL AS

Kastellgt 11-13, 4514 Mandal - Tel. 38 27 10 50

Mo-stua. Rammeverksted

Finn Vidar Mo, Neseveien 2B, 4514 Mandal
Mobiltelefon: 951 55 577

Gumpens Auto Mandal AS

Sommerkroveien 1, Skinsnes
Tel. 38 27 29 50
V•A•G forhandleren i Mandal

Nordea

BJORVAND & CO
DESIGN / PRINT / PRODUKSJON

Kastellet
- glede i hver smak -

Telefon: 38 60 08 20
www.kastellet.no

happy homes

Besøk vår

BRUKT-BUTIKK.no
Bryggegate v/ Politistasjonen

Vi henter og bringer!
Ring 993 74 254 / 489 97 548

Nå også barneklær 0 - 12 år!

LANDES BEGRAVELSEBYRÅ MANDAL

INGEN EIER ANDRES SORG

VAKTTELEFON HELE DØGNET:
900 98 006

www.landes.no
Halseveien 1, 4517 Mandal
f landesbegravelsebyra

Team Revisjon

Revisjon og rådgivning på torvet!
Tlf 38 27 13 70 - www.teamr.no

LANDSKAPS-ENTREPRENØRENE

www.seeas.no
Tlf 900 61 330

Din annonse her? Tel: 489 97 548 / oey-braa@online.no

Kurs / møter / selskapsarrangement / minnestund etter begravelse

Svar Quiz

Svar 1: Fredsfyrsten skulle komme fra Betlehem. **Svar 2:** Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og hun skal gi ham navnet Immanuel. **Svar 3:** «Se, jomfruen skal bli med barn og føde en sønn, og de skal gi ham navnet Immanuel» – det betyr: «Gud med oss!» **Svar 4:** Jesus har fått navnet: «Underfull rådgiver, Veldig Gud, Ewig far, Fredsfyrste.» **Svar 5:** Han skulle komme ridende på et esel, en esel. **Svar 6:** «Han skal være stor og kalles Den høyestes Sønn.» **Svar 7:** En Herrens tjener, et lys for folkeslagene.

Den norske kirke
Frelsesarmeen
Mandal Frivilligsentral

Åpen julefeiring

Julaften

24.12

17:00 - 20:30

Åpen julefeiring er et godt alternativ for alle som ønsker å feire julaften sammen med kjente og ukjente.

Festmiddag
Underholdning
Barnevennlig
Gratis

Kirkesenteret i Mandal: Gågada (Store Elvegata 33)

Påmelding:

- kirken.no/mandal
- Mandal menighet: 38 27 28 70
- Frelsesarmeen: 38 60 01 20
- Mandal Frivilligsentral: 38 26 88 33